

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, sposób ocenia uczniów oraz tryb i warunki uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z geografii dla uczniów klasy 6 szkoły podstawowej

Wymagania	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
Pierwsze śródrocze					
Dokonyuje pomiaru wysokości Słońca w trakcie zajęć w terenie oraz porównuje wyniki uzyskane w różnych porach dnia i roku;	Wykonuje prosty pomiar wysokości Słońca za pomocą gnomonu;	Dokonyuje pomiaru wysokości Słońca w różnych porach dnia, planując obserwację zmian tej wysokości (np. sporządza odpowiednią tabelę);	Porównuje wyniki pomiarów wysokości Słońca uzyskanych w różnych porach dnia;	Porównuje wyniki pomiarów wysokości Słońca uzyskanych w różnych porach roku;	Porównuje wyniki pomiarów wysokości Słońca dokonanych w terenie w Polsce z innymi, wykonanymi w różnych częściach świata tłumacząc zaobserwowane różnice;
Demonstruje przy użyciu modeli (np. globusa lub tellurium) ruch obrotowy Ziemi, określa jego kierunek, czas trwania, miejsca wschodu i zachodu Słońca oraz południa słonecznego;	Demonstruje przy pomocy globusa ruch obrotowy Ziemi;	Określa kierunek i czas trwania ruchu obrotowego;	Określa miejsce wschodu i zachodu Słońca oraz południa słonecznego przy pomocy globusa;	Używając globusa i demonstrując ruch obrotowy Ziemi wskazuje miejsca, gdzie w przybliżeniu występuje górowanie Słońca w zenicie oraz gdzie występuje noc i dzień polarna;	X
Wyjaśnia związek między ruchem obrotowym a widomą wędrówką i górowaniem Słońca, istnieniem dnia i nocy, dobowym rytmem życia człowieka i przyrody, występowaniem stref czasowych;	Wyjaśnia związek między ruchem obrotowym a widomą wędrówką i górowaniem Słońca;	Wyjaśnia związek między ruchem obrotowym a istnieniem dnia i nocy oraz dobowym rytmem życia człowieka i przyrody;	Wyjaśnia związek między ruchem obrotowym a występowaniem stref czasowych;	X	X
Demonstruje przy użyciu modeli (np. tellurium lub globusów) ruch obiegowy Ziemi;	Demonstruje na globusie i przy źródle światła (Słońce) ruch obiegowy Ziemi, zachowując prawidłowy kierunek tego ruchu;	Do demonstracji ruchu obiegowego dodaje ruch obrotowy Ziemi;	Podczas demonstracji wskazuje, w którym momencie w Polsce występują kolejne pory roku;	Tłumaczy, co to jest moment aphelium i peryhelium;	X
Przedstawia zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku;	Rozpoznaje na schematycznych rysunkach Ziemi porę roku (na podstawie oświetlonych i zacienionych obszarów naszej planety);	Samodzielnie tworzy takie rysunki;	Omawia zmiany w oświetleniu Ziemi na podstawie samodzielnie skonstruowanych rysunków;	Omawia zmiany w oświetleniu Ziemi podczas demonstracji ruchu obiegowego z użyciem globusa i źródła światła;	X
Wykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym zróżnicowaniem klimatu i krajobrazów na Ziemi;	X	X	X	Wykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia;	Wykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a oraz strefowym zróżnicowaniem klimatu i krajobrazów na Ziemi;

Odczytuje szerokość i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i na mapie;	Odczytuje współrzędne geograficzne na mapie z dokładnością do 1 stopnia;	Odczytuje współrzędne geograficzne na globusie z dokładnością do 1 stopnia;	Odczytuje współrzędne geograficzne na mapie wielkoskalowej z dokładnością do 10 minut;	Podaje współrzędne geograficzne obszarów (np. mórz i oceanów):	X
Na podstawie podanych współrzędnych geograficznych wskazuje położenie punktów i obszarów na mapach w różnych skalach;	Przypisuje do zaznaczonych w miejscach przecinania się siatki kartograficznej punktów odpowiednie wypisane współrzędne geograficzne (dokładność 1 stopień);	Przypisuje te punkty przy współrzędnych podawanych z dokładnością do 10 minut;	Samodzielnie wskazuje położenie punktów na podstawie podanych współrzędnych geograficznych (mapy małoskalowe, dokładność 1 stopień);	Samodzielnie wskazuje położenie punktów na podstawie podanych współrzędnych geograficznych (mapy wielkoskalowe, dokładność 10 minut);	X
Wyznacza w terenie współrzędne dowolnych punktów (za pomocą mapy lub GPS);	X	X	X	Wyznacza w terenie współrzędne dowolnych punktów za pomocą GPS;	... za pomocą mapy topograficznej;
Charakteryzuje położenie, przebieg granic oraz linii brzegowej Europy;	X	X	Charakteryzuje położenie oraz linię brzegową Europy;	Opisuje i wskazuje na mapie przebieg umownych granic Europy;	X
Przedstawia podział polityczny Europy oraz rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych kontynentu;	Przedstawia podział polityczny Europy (zna nazwy państw i stolic oraz wskazuje je na mapie konturowej);	Przedstawia rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych kontynentu;	X	X	X
Charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Europy;	X	X	Podaje główne cechy ukształtowania powierzchni Europy;	Wskazuje na mapie najważniejsze niziny, wyżyny i góry w Europie;	X
Na przykładzie Islandii określa związek między położeniem na granicy płyt litosfery a występowaniem wulkanów i trzęsień ziemi;	X	X	Na przykładzie Islandii określa związek między położeniem na granicy płyt litosfery a występowaniem wulkanów i trzęsień ziemi;	X	X
Przedstawia zróżnicowanie klimatyczne Europy oraz czynniki, które o nim decydują;	Wymienia czynniki, które decydują o zróżnicowaniu klimatycznym Europy;	Przedstawia zróżnicowanie klimatyczne Europy przy pomocy mapy;	Wiąże zróżnicowanie klimatyczne Europy z poszczególnymi czynnikami klimatycznymi - omawia je wykorzystując do tego mapę fizyczną;	X	X
Wyjaśnia rozmieszczenie ludności oraz główne przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw w Europie;	Wyjaśnia rozmieszczenie ludności Europy;	Wyjaśnia przyczyny starzenia się społeczeństw w Europie;	Wymienia skutki starzenia się społeczeństw w Europie;	X	X
Wyjaśnia przyczyny i konsekwencje zróżnicowania demograficznego ludności Europy;	X	X	Wyjaśnia przyczyny i konsekwencje zróżnicowania demograficznego ludności Europy;	X	X
Drugie śródrocze					

Ocenia społeczno-ekonomiczne i kulturowe konsekwencje migracji na obszarze Europy;	Wymienia przyczyny migracji na obszarze Europy;	Wymienia skutki ekonomiczne i społeczne tych migracji;	Ocenia skutki tych migracji w Europie Zachodniej (Niemcy, Francja);	Ocenia skutki tych migracji na obszarze Polski (np. ludności z Ukrainy);	Podaje propozycje zmniejszenia negatywnych skutków migracji na obszar Europy;
Określa podobieństwa i różnice między wielkimi miastami Europy: Londynem i Paryżem;	X	X	Określa podobieństwa między Londynem i Paryżem;	Określa różnice między Londynem i Paryżem;	X
Porównuje cechy rolnictwa Danii i Węgier;	X	X	Wymienia cechy rolnictwa w Danii i na Węgrzech;	Porównuje rolnictwo w tych państwach;	X
Wykazuje związek między cechami środowiska przyrodniczego wybranych krajów Europy a wykorzystaniem różnych źródeł energii;	X	X	Wykazuje związek między cechami środowiska przyrodniczego wybranych krajów Europy a wykorzystaniem różnych źródeł energii;	X	X
Przedstawia znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług w gospodarce na przykładzie Francji;	X	X	Przedstawia znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług w gospodarce na przykładzie Francji;	X	X
Wykazuje związki między rozwojem turystyki w Europie Południowej a warunkami przyrodniczymi oraz dziedzictwem kultury śródziemnomorskiej;	Wymienia przykłady cech środowiska przyrodniczego i kultury materialnej człowieka, które pozytywnie wpływają na rozwój turystyki;	Wymienia atrakcje turystyczne w Europie Południowej (basen Morza Śródziemnego);	Wykazuje związki między rozwojem turystyki w Europie Południowej a warunkami przyrodniczymi oraz dziedzictwem kultury śródziemnomorskiej;	X	X
Przyjmuje postawę szacunku i zrozumienia innych kultur przy zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego kraju.	Rozumie konieczność poszanowania i zrozumienia innych kultur;	Docenia wartość dziedzictwa kulturowego własnego kraju;	X	X	X
Charakteryzuje przemiany w strukturze przemysłu w Niemczech na przykładzie Nadrenii Północnej-Westfalii;	X	X	Wyjaśnia przyczyny rozwoju przemysłu w Niemczech (Nadrenia Północna - Westfalia);	Charakteryzuje przemiany w strukturze przemysłu w Niemczech na przykładzie Nadrenii Północnej-Westfalii;	X
Projektuje trasę wycieczki po Litwie i Białorusi uwzględniającej wybrane walory środowiska przyrodniczego i kulturowego;	Wyszukuje w różnych źródłach informacji walory środowiska przyrodniczego i kulturowego Litwy i Białorusi;	Lokalizuje wyszukane atrakcje turystyczne na mapie;	Łączy zaznaczone punkty na mapie w logiczną trasę, która może posłużyć jako trasa wycieczki;	Planuje wycieczkę z uwzględnieniem podziału zwiedzania konkretnych atrakcji w poszczególnych dniach;	Podczas uwzględniania trasy wycieczki pamięta o takich elementach jak rezerwacje hoteli, konieczność wymiany waluty, wykupienia ubezpieczenia i ponoszenia opłat drogowych;
Przedstawia przykłady atrakcji turystycznych i rekreacyjno-sportowych Czech i Słowacji;	X	X	Przedstawia przykłady atrakcji turystycznych i rekreacyjno-sportowych Czech i Słowacji;	X	X

Rozumie problemy polityczne, społeczne i gospodarcze Ukrainy;	Przedstawia na mapie politycznej Europy Ukrainę i tłumaczy jej problemy polityczne;	Wymienia przyczyny problemów społecznych i gospodarczych na Ukrainie;	Tłumaczy skutki tych problemów;	X	X
Wykazuje zróżnicowanie środowiska przyrodniczego i charakteryzuje gospodarkę Rosji;	X	X	Wykazuje zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Rosji;	Charakteryzuje gospodarkę tego kraju;	X
Charakteryzuje relacje Polski z krajami sąsiadującymi;	Charakteryzuje relacje Polski z Rosją i Niemcami;	... z Czechami i Słowacją;	... z Ukrainą i Litwą;	... z Białorusią;	X
Rozumie potrzebę kształtowania dobrych relacji Polski z jej sąsiadami;	Wymienia przyczyny konieczności kształtowania dobrych relacji z jej sąsiadami;	Wymienia możliwe pozytywne i negatywne skutki dobrych i złych stosunków Polski z sąsiadami;	Podaje przykładowe skutki dobrych i złych relacji Polski z sąsiadami;	Ocenia politykę zagraniczną Polski w stosunku do sąsiadów;	Proponuje rozwiązania, mające na celu poprawę stosunków dyplomatycznych z Białorusią i Rosją;

Narzędzia oceniania pracy uczniów:

- 1. Sprawdziany pisemne, ustne, testy** - przeprowadzane przynajmniej dwa razy w półroczu lub po zakończeniu każdego działu i zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem, poprzedzone lekcją powtórzeniową; trwają 45 min.
- 2. Odpowiedzi ustne** - przy odpowiedzi obowiązuje znajomość treści z trzech ostatnich lekcji oraz pojęć kluczowych z danego działu, niezbędnych do zrozumienia poszczególnych zagadnień. Odpowiedzi ustne oceniane są zgodnie z wymaganiami programowymi na poszczególne oceny.
- 3. Kartkówki** (zapowiedziane i niezapowiedziane) – obejmują treści z trzech ostatnich lekcji oraz podstawowe informacje z całego działu; - trwają do 15 min.
- 4. Zadanie domowe** – oceniane w skali ocen szkolnych 1-6; może to być praca wykonana w formie pisemnej m. in. w zeszyte przedmiotowym, zeszyte ćwiczeń, karcie pracy, formie ustnej lub praktycznej np. doświadczenia. Ocenie podlegają ponadto prace dodatkowe: referaty, prezentacje multimedialne, przygotowanie do konkursów.
- 5. Praca na lekcjach indywidualna oraz w grupie**
- 6. Zeszyt przedmiotowy** – uzupełniony, systematycznie i starannie prowadzony, zwłaszcza, gdy uczeń ubiega się o wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną.

Uwaga: Uczeń może poprawić oceny: niedostateczną, dopuszczającą, dostateczną w ciągu 2 tygodni od dnia jej otrzymania, czyli daty wpisu tej oceny w dzienniku elektronicznym, a także po wcześniejszym ustaleniu z nauczycielem terminu oraz formy w jakiej zostanie przeprowadzona poprawa.

Prace pisemne są przeliczane procentowo:

0-29% - ocena niedostateczna
30-49% - ocena dopuszczająca
50- 74% - ocena dostateczna
75%- 89% - ocena dobra
90% - 99% - ocena bardzo dobra
100% - ocena celująca

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej:

Uczeń, który uczestniczył we wszystkich zrealizowanych przez nauczyciela w ciągu roku szkolnego sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów ma prawo ubiegać się o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej. Rodzice ucznia (prawni opiekunowie), w terminie 3 dni od ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej, mogą złożyć do nauczyciela wniosek o ustalenie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej. Po ustaleniu zasadności wniosku nauczyciel przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności z zakresu materiału realizowanego w danym okresie kształcenia. Ocena uzyskana z tego sprawdzianu jest oceną roczną. Różnica ocen pomiędzy oceną przewidywaną, a tą, o którą ubiega się uczeń, nie może być jednak większa niż jeden stopień szkolny.

.....
Podpis rodzica/ prawnego opiekuna

opracowała:
Joanna Łacek